

กลอนสาร
ในเรื่องพระอภัย

โดย

สุนทรภู่

นายเล็ก มหาเด็กลี

พิมพ์ช่วยกฐินพระราชาทาน

ท่านเจ้าพระยาอภัยรามาธิบดีกรมธรรม

เสนาบดีกระทรวงยุติธรรม

ณวัดเสด็จนคร

วันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๘

โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร

11/07/2566

ถนนราชบพิธ

กลอนสาร

เรื่องพระอภัยมณี

สารศรีสุวรรณ ถึงนางเกษรา

ในสารศรีสุวรรณวงษ์ พงษกระษัตริย์ บวรวิทันนา
มหาสุวรรณย์ แสนสวาทพระธิดาวิลาวรรณ สู้เกิน
กันคงแค้นแค้นกันการ พยายามข้ามฝั่งมหรรณพ
หวังระพววรรณชลุสสงสาร มาหาใครขออยู่ในสวน
อุทยาน บุญขันธ์กาลกลจิตรพระธิดา พระเขินให้
โฉมงามทราวมสวาท มาประพาศชมพระรณขณา
พยลยอกเขาวเรศเกษรา ช่างโศกานี้มน้องลตองนวล
ประไพพร้อมนั้นน้อยกลอยสวาท ถึงนางในไกรลาส
มาเล่นสวน เสด็จกลับลี้ไปโจรฉนวน ให้อีกอ้วน
ฮาวรณรอันฤทัย ทวยยามยากยากเมืองมามุ่งหมาย
กักรกระทำเห็นแลดูแซไซ ครั้นเคื่อนคัยลี้เหลลยม

เมรไกร ใ้อ้าไลยเหลือแลละเง้งค้อย เหมือน
 ออกพันแสนเสน่ห็นช เห็นสูงสทกัจะไ้สิ่งใดสอย
 ถ้าไค้ควงคอกฟ้าลันลาตอย ก็เจะค้อยประคองนวล
 สวงนเซบ จึงแ่งสวาลเสี่ยงทายถววยแหวน ใบ
 ทองแทนแผ่นทองพระนึ่งเอ้ย ถ้าแม่นมาตชาติ
 ถ่อนเป็นค้เคย ขอใ้เผยพนาทประภาศมา แม้น
 แม้ไม้อนกลสลุสวาท เห็นสันชาติชั้วังระสังขา จะ
 เขากรรรมรักันศรา เป็นข้าข้าสมเพลิงเชิงศกร
 ขอเชิญชบศรัปรานีสนอง ขย่ำหม่นหมองทมวางรัก
 ในอักษร ช่วยช้ชอบคชยถ้อยสุนทรวอน ใ้ววย
 วัอันทวิคคในอกเอย

สารนางเกษรา ถึงศรีสุวรรณ

ศกสารดินสนองใบทองถ่อน ซึ่งวังวอนว่าไม่ชาก
 สวาทั้หวง ก็ชอขใจไมศรัคักว่าชัง ไม่ยัดยงบอก
 วงษ์พงษ์ประยูร อินบริรัตนามหาสวรรค์ สาระพัน
 โภไค้ทั้งไอสุรบ แสนสมบคัศัศรับริยูรณ บ่อม

เพิ่มภลผาศกทุกเวลา ไฉนต้องท่องเที่ยวแสวงคู้
 นำอกสเสียบเคษพระเชษฐา ซึ่งเสียงทนายหมายมาท
 สวาคมา มิเมตทาชวนระบรรโบาย ทั้งว่าพัน
 สรรเสริญเห็นเกินนัก ถึงจะรักก็ไม่สิ้นจันตักไชย
 ทชอนนุครนระเชือกเหลือใจ เขาว่าไว้หวนนักก็มัก
 รา ถักรักนักมักหน้าคล้ายอิเหนา ต้องจาก
 เขาวัยพินเงินตระหวา แม้นพระองค์ทรงเคชเจตนา
 จงตรกตราตรงความตามขราณ เส็ดักจลย์กรงไกร
 ไซสวรรค์ งามจักสวรรค์ถนัดหนึ่งสี่สาร มาทลองค์
 ทรงศักดิ์จักรพาฬ ไปรคประทานก็จะได้คังใจ
 ซึ่งจะลอมมอชพิศมัย เห็นจะไม่เหมือนจักรคค
 ประสงค์ จึงแถลงแจ้งความแต่ตามตรง พระ
 โดมยงขยาเพื่อางนางเอย

สารสมันตรี ถึงท้าวทศวง
 สารสมันตรีขงมมา ว่าเมตทาทุกท้าวจันคร
 พระบันเกล้าชาวชะวาทาณาจักร ประสงค์รักพระ

บุตรีศรีสมร ไกรอนงค์ขอส่งต่อภรรยา ก็ดีก็รอนมี
 ไกรวัยให้อภัยประมาณ จึงศรีใช้ให้เรามาเอาโทษ
 ให้สิ้นโคตรชาติยามพาศาล บัดนี้เราเข้าล้อมล้อม
 ปรกาการ ชีวิตร่าเริงเหมือนกับไก่อยู่ในมือ แม้น
 บิดเข่าก็จะตายคล้ายกรอก ระคิดลอบหลยหลีกไป
 อีกหรือ แม้นโอรสอ่อนงอนง้อไม่ค้อมมือ อย่างถึง
 คอเร่งส่งของคัมภีร์ เหน่านางไปถวายด้วยชีวิตร ให้
 พันศีก้อยบำรุงซึ่งกรุงศรี ไม่ส่งมาถ้าเราไ้เข้าค
 ชาวบุรีก็จะตายววยชวา

สารศรีสุวรรณ ถึงนางเกษรา

ในสารตราว่าพระองค์ทรงสวัสดิ์ ขอเลี้ยง
 สัตย์ศุลกัษณ์เป็นอักษร ให้ดวงเนตรเกษราพาง
 ขอน ทั่วอารณห์หวังสวัสดิ์ไม่ขาดวัน เมื่ออยู่สวน
 ควรวณูถึงคณึ่งน้อง แม้นจะรองชลดนาก็ว่าขัน วัน
 เสภาเคราะห์พยประสยกัน กับเมื่อวันสงครามเป็น
 สามครั้ง ครันกลับทัพด้วยสุขสวัสดิ์ ใจจะขาด

คึกคักหมายไม่วายหวัง ถึงอยู่นอกแต่หน้าใจอยู่ในวัง
 แค้นอนันต์ในอารมณ์ให้กรรมตรอม ใช้อันดาวิชา
 พทาไม จึงมิได้ซัดเซอแม่เนอหอม เหมือนมค
 แดงแฝงพวงมะม่วงหอม เทียวค่ายตอมเต็มอยู่ไม่
 รักรศ ฝรั่งเจ้าเขาชิวเข้ามวแลก ช่วยรบแตก
 แดกทัพกลับไปหมก มาอยู่วังคงเดือนคเหมือนมค
 ละอายอกสูใจกระไรเลย เมื่อเสร็จศึกนกจะสม
 อารมณ์มาท พระบิฑุราชูรู้แจ้งก็แกลังเคย ชวชย
 เคาระห์เพราะบุญไม่คั้นเคย ขอลาเลยลวงสวรรค
 ครรรไลย จะขึ้นอยู่สู้โศกก็สขยล้า ในทรงข้ำ
 เช่นเขาเชือกให้เลิกกไหล เหลือถ้ำกัจะประทังญไทย
 ไป จะจำไกลกลอยสวาศ์ในชาตินี้ เมื่อชาตินำ
 อย่ำให้แค้นว้แก้วเนตร ให้ออกเกษรราชมประสมศวี
 เบ่นมณษย์ครุททาวาสกริ จะให้พิพิศสวาศ์ทุก
 ชาติเอย

สารพระอภัย ถึงนางสุวรรณมาลี

กระชายแทนแผ่นดินทองประคองเจียน ค้วย
 พากเพียรพยายามตามสมร จนเรือแตกแยกย้าย
 กระจายจร พ้อวาระหวังสวาคีไม่ช้ากวัน ถึงตาย
 แล้วแก่ลวิคลาดในชาตินี้ ขอให้ พี่ชนไปประณสวรรณ
 เป็นบุญปลอกรอดมาเห็นหน้ากัน โฉนชวัญไฉนนา
 ไม่ปรานี หรืองามปล้มล้มคำที่รู้ว่า พอเห็น
 หน้านี้ซึ่งก็เม็นคำเนิ่นหนึ เหมือนแค้นเคืองเปลือง
 ปลดทนมคไมตรี เมื่อไม่มีความผิดสักนึกเคียว ไม่
 ใ้ไ้ตามความจริงมานั่งโกรธ ประทานโทษเถิดแม่
 คุณอย่าคุณเคียว ไม่ล่วงหลอกคอกสักสิ่งจริง ๆ
 เจียว อย่าหวังเห็นขวให้ช้ำระกำตรอม แม่ชวัญ
 เมองเคืองแค้นพิแสนทุกข ไม่มีสุขไ้กรปจนชบ
 ษอม ทุกคนคว่ำกำสรภัสสู้อออม แสนจนอมเสนตี
 นवलสงวนงาม นักระใคร่ไปเขื่อนเทินอนหนึ่งญาติ
 เห็นกรวิรเวทเกรงใจจึงไ้ถาม ถ้าโทษพินผิดอย่า
 บั้คความ จงตอบตามใจจริงทุกสิ่งเซษ

11/07/2566

สารนางสุวรรณมาลี ถึงพระอภัย

ขอบังคมสมเด็จพระเชษฐา ซึ่งเมตตาตาม
 ทำนองห้องประสงค์ ไม่กลั้มกลอกตะคอกซู่ที่ว่าตรง
 จะช่วยส่งปลุกฝังไปลังกา ไม่ลื้มคุณทูลกระหม่อม
 ถนอมจิตร มิได้คิดโหยกเหยกอุเบกษา นอึ่งนิก
 หวังทั้งสมเด็จพระบิดา ทั่วสัจจาจนชั่ววันจะบรรลโดย
 พระคิดว่าช้านอ้นเหมือนบุตร ให้ข้อสัจวิทอย่าคิด
 ไฉน ถ้าทำสัจย์เสียด้วยกันแล้ววันไร จะได้ ไบ่
 เฝ้าแทนแทนบิดา เป็นอันขาดชาตินี้ไม่มีฉิว แม้น
 ทำชั่วเวียงพระองค์ลงโทษา จงออก โยษฐ์ไปรก
 ทวีตสัจย์สัญญา ที่พิททาไว้แต่หลังอย่าหวังคิด ซึ่ง
 ซักถามตามระบอบให้ตอบด้วย เหมือนพนฝอยหา
 กระเช็บให้เจ็บจิตร ช่วยเฉลยเกล็ดไถ่เสียดให้ นึก
 ทั่วชอขบฝักพระที่ร้ออยู่แก่ใจ ทั่วยามยามากปากนอ้ง
 นานาท่วม มิได้ร่วมเรียงชีวิตพิศมัย ถึงลค
 เลี้ยวเกยวพานประการใด ก็มิได้คอกพระองค์อย่า

สงกา นิ่งตั้งสัตย์ศกขากแล้วชาตินัน อันสาม
ชีชลาภไม่ปรวณา ระชอชอยู่ผู้เกี่ยวด้วยลูกยา เปน
สัจใจจริงทุกสิ่งเฮย

สารพระอไทย ถึงนางสุวรรณมาลี

โอ้พระนชบตรีเจ้าพี่เฮย มีควรเลขนวลหงษ์
มาสงไสย แม้นพี่ส่งนางเยาว์ให้เขาไป ก็ที่ไหน
นุชน้องระก้องรบ พี่ก็รู้ยู่ทุกสิ่งอย่านิ่งโกรธ ฉัน
ขอโทษแล้วก็ไม่ใคร่สงขย ถ้ากระนั้นฉันจะขอแค่พอ
พย อย่าหลีกหลบเลยจะเท่าให้เจ้าพี่ แม้นมีเชื้อ
เนอเย็นจะเป็นญาติ จะประสาทสัตย์ให้เหมือนโหวง
สิ้นสมทุกพณคคิตจะพลั้ง อย่าเพื่อพี่คำพอง
ก่อนน้องเฮย

สารนางสุวรรณมาลี ถึงพระอไทย

แล้วคลี่สารอ่านความของทราวมสวาคี ขอกรวย
๑๑/๐๗/๒๕๖๕
ฆาตฆงกฎทศวิ ซึ่งรบสัตย์สัญญาจะพาที นิ่งไม่มี

ข้อเคืองด้วยเรื่องใด สิ้นสมทพตลลคคิตจะปัด ก็
ทวายหมกมันคงไม่สงไสย พระชอตรงทรงศีลไม่
กินใจ จงยกไว้เป็นยี่กายชาคุณ แม้นให้สัจย์
ปฏิญาณหม่อมฉันก่อน ให้นั่นอนเหมื่อนคังบุตร
ช่วยอุกหนูน จะไต่เป็นเกือกทองผลของคุณ ถอ
ส่วนขุดปรนัยคือขุ้อัตรา พรงันเข้าเซญูออกนัง
ขิลลึงก้อาคัน ครลัษประภาศไพร่นายทั้งซ้ายขวา
ให้พรอมพรงทั้งพระอนุชา กษัตริศาเช่นพยานทั้ง
หลานน้อย นันแลนอองจึงจะไต่ออกไปเผ่า จงไปรค
เกล้าให้เหมื่อนรมย์อย่างกลบดอย นอองจะไต่ ไปนัง
ระวังคอย ให้ ไต่สรอยข้างททกววัน เมื่อยามเข้า
ไสยาคันบนอาคันรัตน จะนังพักภวไนยจนไก่อชัน
แม้นเมื่อยเห็นยเจษของคพระทรงธรรม จะนวกพณ
ฝ่าพระบาทไม่ชากเอย

สารนางละเวง ถึงเมืองต่างภาษา

ในสารทรงองค์ละเวงวัดฟ้าราช เสวยราชสัง
กามหาสวรรค์ สิบกระษัตริย์ชควงษ์ในพงษ์พนุ่ ทุก

ค้นคว้าห่วยอยู่เอกา เหมือนหงษ์ทองล่องเมฆภาค
 สูง ไม่มีฝูงหงษ์ทองห้อยคูกา แม่นสันบุญสฤษ
 ภิภวศรัยชิตยา ชาวพาราวยุทธระวีอนรรณ บัคน
 เหล่าชาวผลึกเป็นคึกเสียน ยิ่งเบียดเบียนชายหญิง
 ชาวสิงห์พ ไม่มีชายนายทัพกำกัณฑ์พล ระผอน
 ปรนปรายคิดช่วยศรัยครา จึงเสี่ยงกายพรายแพรง
 ให้แจ้งข่าว ถึงองค์ท้าวทุกประเทศเหมือนเซยฐา
 ผู้ใคร่รักกันค้นแทนบิดา ปรายประจามิตให้บรรโลย
 ลาญ จะมอบครวระหู่สมบัติ สืบกระษัตริย์สรีวงษ์
 กำรงสถาน

สารพระอโกลย ถึงนางละเวง

ในสารว่าพระองค์ทรงสวัสดิ์ สืบกระษัตริย์ศาสนา
 ภาษาสยาม มาหทัยฝั่งสมทวยทอสังคราม เพราะ
 มีความเสนหาให้อาวรณ์ คิดถึงวันสัญญาเวลาคึก
 มิได้นึกแห่งหน่ายสายสมร เจ้าลับเนตรเซยฐา
 นินจารวจ ถึงยามนอนนงส่อนทุกคืนวัน คิดถึงคำร่ำว่า

เมื่ออย่าทัพ ไม่ล้มลยขวัญน้องประคองขวัญ มีรู้ สัน
 กลั่นเนื้อเหมือนเงาจันทร์ สวรรพพิศสวาทเพียงบาทคา
 ดึงอยู่ไกลไกลใกล้ทุกถึง เปรียบเหมือนหนึ่งแนบซิก
 ขนิษฐา แม้นควักทายหมายจะฝังไว้ลังกา แม้วัดฟ้า
 ละฉันทให้รัญจน หรือล้มคำทำสัจย์มัทธรงค์ เกิน
 กำหนดคนกคอยละห้อยหวล ะหมายแห่งแกล้งใจ
 ก็ไม่ควร หรือประศวรฉันจะมาพยายาม ขอขนยก
 ยกคามทรมาสวาท พอสุมราชันเวิศน์เขตรสถาน
 ะทำสัจย์มัทธรงค์พรมาน ตามโยธาพร้อมจึงทวัก
 ยศพิ ไม่รยพมุงหมายทำลายล้าง ะสยสร้าง
 เสนหามารศรี แม่เหมือนเพชรเม็ดทำเขาคีร์ แม้น
 ไม่มีเรือนทองก็หมองนวล ถึงมยคังคิงามแต่ยามตน
 ไม่แต่่มชื่นเช่นเจ้าของครองสงวน งามละม่อมจอม
 ขวัญอเยาว์รัญจน ะกิดควรคำสารที่อ่านเคย

สารนางละเวง ถึงพระอโศก

พระอโศกให้อ่านสารอักษร ว่าอวยพรภูวเรศ

11/07/2566

พระเชษฐา เมื่อแรกองค์ทรงจรรมิไต่สัญญา ว่าระ

ฆ่าลูกเมียไม่เสียกาย และมีให้ พันของมีของกัก
 จะเข้ไว้ที่ร่วมจิตรที่คิดหมาย เหตุไฉนไม่ล้างให้
 วางวาย มากล้นกลายกล่าวความเอาตามใจ แม้น
 มีจริงสิ่งสัจย์สัจย์สยด ไม่ละลดเลยพระองค์อย่า
 สงไสย จะสู้รบขยพันนรโรย ไม่ขอไปเป็นคำ
 นางมาลี แม้นพระองค์ทรงสัจย์สันตักเที่ยง จะโลม
 เลียงแล้วไม่อาจนางหนี ไม่เห็นจริงสิ่งสัจย์สัจย์
 ไม่มีทักท้วงเหมือนอย่างนั้น จะได้ ไปดำเนินอัป
 ภิวัต เชิญพระบาทบรมเมศมาเขตร์ชั้น เป็นชั้น
 เกลา้สาวสว่างค่านางกำนัล ล้วนเลือกสรรสาพิภักดิ์
 พนักงาน จะงามหน้าพาน้องให้ส่องแล้ว เหมือน
 ฉัตรแก้วกันเกราประเทศสถาน ทกคำเข้าเฝ้าประนต
 บทมาลัย คอยอยู่งานนวกพินให้บรรหม ถ้าเมตตา
 สารพัดไม่ขัดข้อง เส้นหิน้องนิกไว้ให้ ไค้สม จะนั่ง
 แนนแอบองค์ให้ทรงชม พึ่งพระร่วมโพทองของ
 น้องเฮย

ใบบอกนางยุพาผลา ถึงนางละเวง

พนักงานอ่านว่าข้าพระบาท ทั้งสองราชธิดา
 มารศรี ไข่ตั้งอยู่เขาเจ้าพระเงินกันไพร เห็นได้ก็
 ข้าศึกกนกทอง ครั้นศึกใช้ ให้ย่องตอกตอกไปจับ
 ได้นายทัพตามพรหมณะตามประสังข์ ยังพี่น้องสอง
 กระษัตริย์ชังด้วย ระเบียบสั่งมาให้เสร็จสำเร็จการ
 แค้นโอรสพระอโยชัยไค้หลับ กลับล้อมจับย่องตอก
 ยศทหาร มีอุทกโทษเวทมนต์แลคนทวน ย่องตอก
 ตำนทอศคองหน้มนต์ ึ่งออกรบพยทัพรบประทะ
 รบชนะสงครามดังสามหน ครั้นได้ตักศพลงฮยจน
 บังเกิดฝนลมกล้าสลาตัน ต้องถอยทัพกลับมารักษา
 ตำน ย่ำระจำการเกณฑ์ตรวจกันภรชณ ข้าศึกฮ้อม
 ล้อมเขาเจ้าพระเงิน ยังผ่อนผันคิดอ่านการสงคราม

สารพระอโยชัย ถึงนางละเวง

ในสารว่าพระองค์ตำรวจโลกย์ มาวิโยคแยก
 11/07/2566
 น้องททองสนาม เสน่ห์นุชสุวิจิตรสู้คิดตาม ไค้แต่

ความโศกเศร้าตกเข้าเป็น แม่ยอดมิ่งทั้งสัจย์เฝ้า
 จักทัพ มาตั้งรบพดของรบใครพบเห็น เจ้าก็รัก
 หักสวาทีชาติกระเด็น ไม่ยอมเป็นขึ้นใจเป็นไมตรี
 จะรบพุ่งมุ่งหมายทำลายล้าง ไม่จักขวางขวัญน้อง
 ออย่าหมองศรี จะสู้ม้วยด้วยสวาทแล้วชาคน พรั่ง
 ทัพไปหาให้ฆ่าฟัน ผากแก่รักหนักแน่นเท่าแผ่นดิน
 ขอประสมทวามเฉยเสวยสวรรย์ จะเกิดไหนขอให้
 พบประสมกัน ละเวงวัดฟาน้องออย่าหมองนวล แม้น
 ปรานีศรีสวัสดิ์ไม่ค้ำรัก จะพุ่มพักเข้าประคองครอง
 สงวน งามละม่อมจอมขวัญออย่าวิญจวน งามคึก
 ครอบคำจริงทุกสิ่งอัน

สารนางละเวง ถึงพระอภัย

แล้วทรงสารอ่านคึกพิณหนึ่ง ว่าน้องหญิงกรวย
 ประนศยทศรี ซึ่งทรงศึกก็รักใคร่เป็นไมตรี ไม่ต่อคิ
 ตามสัจย์ปฏิญาณ น้องเห็นจริงสิ่งใดมิให้แทง
 แแต่กลิ่นแกดงกลด้วยฝ่ายทหาร ให้ธิดามาประนศ

บทมาลย์ ขอประทานโทษมาลาชลี ค้วยไทน ๆ
 ใคคองทวัน้องแล้ว เหมือนฉัตรแก้วเก้าชั้นกันเกษ
 ชั่งสิ่งใดใคว่าให้รำคิ ขออย่ามีเวรชางนำไย ค้วย
 เปนหญิงยิ่งยากมาฝากรัก สุกจะซักชายชิกพิศม์
 วนแสนโคกโรคช้ำระกำใจ จะกลับไปลังการักษากาย
 สะไบบางค่างน้องอยู่รองบาท อย่ากิดชาคความรัก
 สมักหมาย หนึ่งสารวออย่าให้รู้ถึงหูชาย น้องนิก
 อยาอนุกลให้สูญความ พระเชษฐาธาไลยฉนโคย้าง
 จงศรีสั้งถึงละเวงอย่าเกรงชาม ใว้ความลภัยขุพา
 พงางาม จะผ่อนตามสารพัดไม้ขัดเอษ

สารพระอโภย ถึงศรีสุวรรณ

ในสารทรงของค้อโภยมณีนารด บรมบาทพิตร
 ชกิศร เกลิมวังลังกาลดาวว กัยบังอรธรรคเรศ
 เกษลัตวี ทั้งกรงไกรไพโรฟ้ายระชาราชฎวี พง
 พระบาทขงภคชบทศรี นิคมคามร้อยเส็จเขตรบวิ ไม่
 ย่ายิราชฎวีให้ร้อนรณ ไฉนพระอนุชาพาทหาร มารอน

ราษฎรยพุงกรุงสิงห์ ให้ล้มยากยากใจภัยไพร่พล
 ทุกคำขบถบ้านเมืองเคืองรำคาญ อันตัวเราเอาแต่ปาก
 มาฝากรัก ไ้้องค์อรรคเรศประเทศสถาน จะบำรุง
 กรุงไกรให้สำราญ ออย่าเป็นภาระระพระอนชา จงเลิก
 ที่พลกลับไปอยู่ชุมพทวีป ช่วยสุขขุชนชาติพระศาสนา
 อันพวกเราชาวฝรั่งเมืองลังกา จะไปค้าขายข้างทาง
 ไ้ไมตรี แม้นมีพียงหนังสือไม่ถือญาติ จะหมายมาท
 วยพุงเขากรุงศรี ขอเชิญพระอนุชาเจ้ารวี ผู้ใด
 ก็ที่จะไ้ค้ำใจจง

ไ้บอกสามพราหมณ์ ถึงนางสุวรรณมาลี

นางทรงฟังสั่งให้มิถไชบอก มาอ่านออกเนอ
 ความตามนสนธิ พราหมณ์วิเชียร ไ้วาทกับसानน
 ทั้งสามคนขอประนคยทมาลย์ แก่องค์พระมเหษี
 ผู้มีศักดิ์ ซึ่งอยู่รักษาเขตรนิเวศน์สถาน ก้วย
 กองทัพขนิกรเทียบวธนาญ ไ้แต่คนก่านจนกระทั่ง
 ถึงลังกา นางละเวงเกรงทัพไม่รัยรบ กลับกระหลย

เขากว้างเล่าที่เสนาหา ทั้งสามองค์หลงกลด้วยมนตรา
 จะชวนว่าสักเท่าไรไม่โยกั พระทรงศักดิ์ก็รักละเวง
 วิธพิหาราช นุชานารอดเสนาหาว่าภาสเทวี หน่อ
 นรินทร์สันสมทกขยัคคี ประเดียนักเข้าไปอยู่ในวัง
 วยสังให้ทพกลบมาพาราณสกล เป็นเสวีรักสันตาม
 เนือความหวัง เห็นพระองค์หลงเหลืออะระเชอพง เกรง
 ผวังจะทำร้ายเมื่อยลายมือ ข้าพเจ้าเหล่านี้สันทพง
 จนใจเง่แต่่งความตามหนงส์ถ เหมือนกินหอยไถล
 กของไฟชีอ ลมกระพือพทวขยัคคีวัน ชของคพระ
 มเหมิเป็นทพง ช่วยชบชงชีพพหลพลขันธ กวีย
 กลศกกลกล่าเป็นสำคัญ จะผ่อนผันไปรทปราน
 ประการใด

สวรรนางสุวรรณมาลี ถึงสุดสาคร
 ในราชสารสมาลคีร์สวัสดิ์ เชิญกษัตริย์
 ทรงยศโอรสา ให้รับตามข้ามฝั่งมาลังกา ช่วย

บิคาเหมือนไค้แก้ม่าแก้มิม เม่อไค้ร่ยชบข้างพอ
 บังชัว น้ไค้ตวสมนถยังชกเทิม ย้ระเคียบวนพยา
 ทังฮาเทิม ไปภูลเพิ่มพิศม์บ้อยในวัง แล้วยก
 ความตามขอนน้ชอกอ้าน ราชสารเว้รงกันแต่หน
 หลัง พระลูกยามาช่วยด้วยสักครัง แม่จะวังรอ
 ทำออย่าช้การ

สารนางสุวรรณมาลี ถึงพระอไทย

พระอไทยไค้สารทรงอ่านพลัน ว่าหม่อมฉัน
 อภิวาทษาทมูล ท้วยรากเสด็จเร้คยเขานแล้ว จะ
 กวาคแล้วไพรินให้ สันสนู ชาวชมพุดีวังย้พงษ
 ประยุร ไค้เพิ่มภลพงพาบารมี เหตุไฉนไม่กลัย
 ทพิทหาร คินมาผ่านพิภพอขบชมพุดี พระสาศนา
 สามัญทกวันน ก็ไม่มีไค้ร่บ่ารุงให้รงเว้รง พฤตมา
 มาตยราชภูวเคือทวอนสัน ชกแผ่นดินก็เป้นยาฟ้า
 จะเหลืออง ทุกย้ระเทศเขตรแดนจะแค้นเคืออง เพราะ

ซึกซ้องไม่ต้องการ เห็นคุณแม่แต่ให้ส้มอารมณ์หวัง
 ไปปลุกฝังพุ่มเป็นภุมมิดาน เข้าอยู่วังดังกากีซำ
 นาน มาหามารดาข้างระเนงค้อย

~~~~~

สารนางสุวรรณมาลี ถึงนางละเวง

นางละเวงเกรงความระหยาบหยาบ แต่อยาก
 ทราบทรงอ่านคิสารศรี ว่าโฉมขององค์สุวรรณมาลี
 เจริญราชนิคมฤมิต ถึงโฉมขององค์ละเวงวิไลฟ้า
 ราช กระษัตริย์ชาติเศกหญิงในสิงห์ เหมือน
 จามรวิฑูร์รักษาสถนธั ไม่แปดบ่นภาษาเข่นวาคี
 ไพร่ยพองกรงผลึกเข่นคึกสู คนเขาร้เพื่องพองทงกรง
 ศรี ส่วนนิเศกเอกฉัตรสวัสดิ หรือไม่มีการเมื่อง
 ให้เลองลือ ทั้งลูกสาวข่าวไพร่ได้ภักเศก ร่วม
 เสวกฉัตรเกยวกันเจียวหรือ คัวยรันราวสาวทมทก
 ได้ผลกปรือ เป็นซึกสอสาขสนล้นคนเคย รัชช
 ภาษามาประชุมล้นหนุ่มแน่น ไม่เข่นแค้นสารปละ
 สดระเลข เกยวันปะพระอโภยกะไรเลข เขอซ่าง

เฉยชอยเชิงละเลิงลิม ส้มกระเนเทศรวีเข้ามัวส้ม
 เป็นรกรรมร่วมรักเฝ้าปลักขลิ้ม เทยวชิงรักหักคัย
 ไม่หทัยม แล้วทาดมเสียบแล้วหรือเฝ้าฉอศคว
 ธรรมคานารผู้ก็ไกร เมียน้อยไหว้วรยาเขาเจ้าของ
 ผู้ นเห็นถกหยกยาหตามัว จึงตั้งตัวสั่งเสียม
 เห็นเหมซึก อันเป็นหญิงชิงคู่เขาชุษน เหมอน
 กลากสนของสลักมั่งกลอก ช่วยเตือนใจให้จำ
 สำนก จึงทรงตรกรวยพระเสาวน แม่นคิดทรวาย
 ขาปยุญทกคุณโทษ อย่าคอบโกรรถถวายประนคบทคว
 จะไว้หน้าคณประสาเช่นนารี ถ้าเกินคักจะพิศคไถกน

สารสินสมุก ถึงสุวรรณมาลี

อาลักษณรย์อัปภิวาทราชสาร พลังกลอันระ
 แจ้งแฉลงไซ ว่าสารทรงองค์โอรสยศไกร ให้ทรวายได้
 ฝ่าพระบาทมาตรงค มาช้อยวังลังกาอาณาจักร ได้
 คุ้มกร่วมอรามณสมประสงค์ พระบทรศรัศวสดี
 ขีควงษ พอส้มทรงสมภักตวรศกคิกระกุล อันพงษ์

สารนางละเวง ถึงนางสุวรรณมาลี

แล้วอ่านสารสำคัญของวลีฟ้า เจ้าลิงกายนเกษ
 นิเวศน์วัง มาถึงพระมเหษีบรมผลก ออย่าเหิมชกหงษา
 เป็นข้าหลัง ก็อย่ามริ้อยู่ทุกสิ่งทั้งจริงจัง เพราะเพลิงยง
 พลังตักซังคองถองตัว มีใช้ข้าหาสัจจริงไปท่องเที่ยว
 ดึงนำเขยวชนขนเกาะเที่ยวเสาะผัว คิดความหลัง
 มั่งเกิดเจ้าอย่าเหมายมัว คิ้วของคิ้วเหมือนเป็นสาว
 ครั่งคราวลือ อศเรนเพราะขอเจ้าไต่ เจ้ามีใช้มเหษี
 พระพหรือ กลับมีใช้สัวไม่กลัวมือ ยังระลือภพทวี
 สะไร ว่าชิงผัวชิงข้าสวนฆ่าผัว มันไม่ชั่วคอกหรือ
 ดือไหน เกิดการยครกรวยทั้งภพไกร ก็เพราะใคร
 เล่าชานางมาลี หญิงแพศยาฆ่าค่าเขารูท้าว ไปลักผัว
 นางผละอลงเวือหนี ส่วนตัวชั่วแสนแค้นว่าชิงสาม
 แกล้งฆ่าพี่เขาสีไม่ให้เขาแค้น พระทรงยศคอกสู
 มีอยู่ก้อย ยังแสร้งวยตามลวงมาทวงแทน แต่ผัวนาง
 ช่างหนงมาหึงแทน เจ้ามันแสนส่าระพคไค้ทักขีหรือ
 มาตามเก้อเธอก็ไม่ชกไปหา จะให้ข้าอุ้มพระองค์

ไปส่งหรือ อย่าโกรธหน้าหมักทำชกชอ ยิ่งค้ำคอ
 ว่าเป็นผิวไม่กลัวอาย จงมาขอกศเรนไปเช่นค้ พระน
 ฐิ มีใช้แล้วอย่ามัวหมาย สงสารเจ้าเปล้าเปล้าขอบุ
 เกี้ยวคาย แม้นเป็นชายจะช่วยโลมนางโฉมงาม
 ให้หายเหือกเหือกคณฉวีลลวาค เป็นพระราชสาม
 อยู่ที่สาม มีใช้เช่นเป็นทะเลไม่เคยลาม จึงหยาย
 หยามยิ่งจะชำระยับยิบ เหมือนหยิ่งน้ำเห็นปลิงจริง
 นะเจ้า ในตาเรากลมไต้มีใช้หลย แม่มาลลศวีผลก
 กินลลกลย อย่าให้้องค้องขยับจงกลับไป

สารพระอโศก ถึงนางสุวรรณมาลี

พนักงานอ่านเนื้อความออกตามเรื่อง พระมิ่ง
 เมืองจอมลังกามหาสวรรค์ ด้วยทราบตามความข้า
 ทุสำคัญ นางสุวรรณมาลีขงมีควา เหมือนเท่าใหญ่
 ไซยคให้ มีกหลม จะคัยขมขกรออกออดาว ยัง
 มีหน้าชาขามมาแดนดาว มาว่ากล่าวนางละเวงไม่
 เกรงกลัว จะตรวจหน้าควำขันไม่พลันคย มีชอพย

ขอเห็นไม่เป็นฉวี มีลูกเคาะเข้ามาแก่แต่ตัว ใจยังมี
 เหมือนหนึ่งว่าสียหาย ขำรับแพแต่เมื่อยชมพภพ
 ยงตามรบกวนอีกต้องหลีกหนี เช่นขาดเค็ดเสวีรัง
 เสียดวงน เคือนแป้คยชาลวันรัตนราชวงแรม เรือง
 สวรรค์นแลคือหงส์อช่า อช่ามาว่าปรายเยวียบ
 พกเฉยขแหลม ถารักคักลวเเขอช่าเหนียมแนม
 ขนลอมแลมแล้วระอายเมือช่ลายมอ เจ้าครของกรุง
 รุ่งเรืองเป็นเมองเอก อภิเศกตัวใหม่ไม้ไคหรือ พอ
 จบคำซ้ำใจถึงไฟชื้อ เห็นสัคมีอไม่มีใครฮาไลยแล

สารพระอโภย ถึงศรีสุวรรณ

ในสารทรงองค์โภยมณีนารถ บรมชาติบพิตร
 อภิเศก มาถึงพระอนชาสดาวร เจริญพรพลสวัสดิ์
 บัพพิ ทวยเขียงอย่างปางก่อนขวรรณารถ เสวย
 ราชร่วมรักเป็นคักกิศร์ ย่อมสุขุหน่อนนารถราชบุตรี
 คังพิทำงานการวิภาที 11/07/2566 อันโฉมยงองค์อรุณราชบุตรี

กษัตริย์สมเด็จพระอานาจวาศนา จะเกิดสองครของบุรีแทน
 พยา ตามประสาสรีรังษสยพงษพนธิ์ เชิญ
 พระนึ่งครองทวิคาวีทสาร ตามโยวาทรัตนมหา
 สวรรย์ พอชยสารวาทกัมมังคมกัต คิวสุวรรณ
 สมถวิลทจนตา

สารพระอไทย ถึงเจ้าเมืองการเวก

ในลักษณะอักษรสารศรีสวัสดิ์ ขึ้นกระษัตริย์

ทรงเดชพระเชษฐา เจริญราชไมตรีด้วยปริกา มา
 ถึงพระอนชาให้ถาวร เช่นย่นย่นกนิครากการเวก
 อติเรกเรืองฤทธิอติศร พระทรงธรรมกวดาสกสาคร
 เหมือนนิครเลียงกให้อยู่เป็น ทั้งนงค์เขาวเสาวคนธ
 คมพลรบ ไปสมทบช่วยทุกขเมื่อยุเชิญ เหมือน
 หนึ่งญาติมาทหมายไม่วายเว้น ขอไว้เป็นธิดาด้วย
 อาลัย ขอพระองค์จงประสิทธิ์มิตถภาพ อย่าให้
 ฝายสญเชอเหมือนเนอไซ ประการหนึ่งซึ่งกระษัตริย์
 หักไซย ได้ตามไปสมทบรบลังกา สนิทนักจักขอ

เป็นหน่ออนารถ ร่วมพระญาติประยูรวงษ์เฝ้าพวงษา
 อันลภนอัยสรวัยสรวรณจินสุภา พระอนุชาช่วยเลี้ยง
 เพียงบตรี อันนงคเขาวเสาวคนธ์วิมลสมร สกสาศกร
 พนอองทิงสองศิริ สกแต่พระอนุชาจะปรานี กวีย
 เป็นทวยตราชมาตรงค ฆอร่วมฉัตรขัตพิศวิสวัสดิ
 สยกระษัตริย์สมความตามประสงค์ กวียเคื่อนส
 ันจะพร้อมพระญาติวงษ์ ช่วยทำมงคลงานการวิวาห
 อภิเศกสิ้นสมทกขัตติยครนออง เป็นค้ครองนั้ครเศแทน
 เชนฐา แล้วเฝ้าพวงษ์ภรรยาขัตติยา จึงจะ
 มาเมอองพระนอองครของไมตรี ทวายนสนดินพา
 สสาวาศ อารงค้ราชภู่ร่วมบารงชังกรุงศรี ใ้
 กัษเชอูเช่นฉัตรชาวขัตพิ จึงเป็นทพวงษภพไกร

สารศรีสุวรรณ ถึงพระอโศก

ในสารศรีสุวรรณวงศ์การราษฎร บังคมบาท
 บพระค้พระเชษฐา ชังบตรีศรีสวัสดิค้มนักดา จะ
 วิวาหันนังงามตามโบราณ พระบิตุราชมาตรงค้

พงษ์กระษัตริย์ ไม่ข้องขัดพร้อมพริ้งมัยศमान
ขอเชิญพระเสด็จมาวิวาห์งาน จะจัดการไว้ให้พร้อม
ไพร่พลย์

สารเจ้าเมืองการเวก ถึงพระอภัย

แล้วให้อ่านสารการเวกคอบย ว่านบนอบจอมขึ้น
ยकिनสุรย์ จะตั้งวงมทลงพระอนุกล ให้เพิ่มพูนภินโย
ในโลกา ขอบพระคุณสุนทรถาวรสวัสดิ์ ประวิฤทธิ
ภูวเรศพระเชษฐา อินทธานชัยสวัชสุวรรณ
จินสกา ชันษาครวาทักกับหัดไชย ขอรบเลียง
เพียงยตรสรวิต ถนอมสนธิทเหมือนหงเนอในเซอไซ
ซึ่งวิวาห์ถาจะเลอนไปเคอนโต ความพระไทยไม่ขัด
พระอภัย

สารนางเสาวคนธ์ เมื่อกอบบวช

ข้าพเจ้านางเสาวคนธ์ร่วมลสมร ชลักรบร่ายขึ้น
ยकिनสุรย์ ซึ่งพระองค์ทรงพระอนุกล จะเพิ่มภูล

อภิเษกเป็นเอกองค์   อายฝรังลังกาเป็นหน้าขั้ว
 ไปซึ่งฉวีเขามาตามความประสงค์   จึงอำลาแม่พระบาท
 ญาตีวงษ์   ไปเที่ยวทรงศีลสวัสดิกตามครัทธา   เป็น
 ชั้นชาติชาตินี้ไม่มีคู่   จะบวชสู่ศีลสวรรค์ให้หรรษา
 ด้วยเพลงยาวคราวครึ่งเมื่อดลึงกา   เหมื่อนสาครา
 ครงประทำให้เข้าใจ   ขอพระองค์จงสถลชนญาต   อย่า
 กวกรากเคลือบแคลงแห่งไหน   แม้นพระพมค
 แล้ววิไป   จึงจะได้คืนมาเยี่ยมฉาน   อย่าควรคิก
 คิกตามใจความยาก   ด้วยบริจาคที่ระถเป็นฤษ
 ขอพระคุณมูลิกาลาวัล   จงเยี่ยมปวีไปรคด้วย
 อำนวยพร

สารสดสาคร   ถึงนางเสาวคนธ์

พขอคำข่าวให้อ่านสารฝรัง   ต่างทรงฟังศกฤษณ์
 ในอักษร   ว่าสารศรัพยาสดสาคร   เจริญพรโฉม
 เฉลาเสาวคนธ์   ด้วยแรกเริ่มเดิมทีเราพนอง   ทนมาย
 จะครองความรักเป็นพิถผล   บุญหาไม่ให้พจก

นิอุมล เช่นต่างคนชวตกันแต่วันมา เกยวนพม
 คู้ทชชน อินหญิงอินเป็นอินชวคไม่ชวรดนา ชง
 นองคามชามผงมาลึงกา พระยีกาจะให้อ้อยเป็นคู้
 ครอง ครวงนเวาเขารคฝรังแลว ึ่งคลลาคคแลว
 เสาวคน้อออย่าหม่นหมอง ชงพรายแพวงแจ้งความ
 ตามทำนอง ฝรังสองเมียบห้ามขอกความจริง พ
 อสำหมาให้พยประสยภักทร พอสมรักกร่วมห้อง
 แม่น้องหญิง ึ่งกลบหลังขังนศรอย่าวอนวง อสำห
 นังนอนอ้อยในบว ะได้คู้ชชอหนอกระษัตริย์ ครอง
 สมบัตการเวกภคเคศคระ นเป็นหญิงวงมาเหมอนกาล
 ึ่งไม่มีใครส้เป็นคู้ครอง หรือรักเราเจ้าไม่กลบจะ
 วยเลียง ออย่าท้มเลียงกัษที่เขารเป็นเจ้าของ ึ่ง
 วันทาลลเป็นทรง ะเลียงลองไวสัศควงทลึงกา

สารตรเมฆ ถึงพระกาล

หนึ่งส่อนตรเมฆเจ้าเมืองค่าน มาแจ้งการ
 เวียงไชยใสสวรรค์ ออย่าโมโหโกรธาที่ฆ่าฟัน ึ่ง

ออกถน^๒นครอง^๒สมบัติ^๒ทิ^๒ ให้ทรงธรรมจำศีลสันโทโย
 ได้ภินโยอยู่ย่ำรุ่งชาวกรุงศรี เก็บราห^๒ผู้เฒ่ากับเรา^๒
 ออก^๒ก้าน^๒คั้น^๒แตก^๒ทิ^๒ได้^๒อภัย^๒ เสร^๒จับ^๒ได้^๒ไม่^๒สัง^๒หาร
 ผลา^๒ญ^๒ชีวิต^๒ร จึง^๒เห็น^๒ฤ^๒ท^๒ว่า^๒ฤ^๒ษ^๒ี^๒ก็^๒ใจ^๒หาย ไ^๒คร^๒ร^๒ม
 ผู้^๒นี้^๒จะ^๒อัน^๒ทร^๒าย คน^๒ทั้ง^๒หลาย^๒เล^๒อ^๒ม^๒ไ^๒ส^๒พร^๒้อม^๒ใจ^๒กัน
 จ^๒ง^๒รี^๒เ^๒ก^๒เบ^๒ี^๒ก^๒่า^๒น^๒ให้^๒ท่าน^๒คว^๒ย จะ^๒ได้^๒ช่วย^๒ไป^๒ร^๒ท^๒ให้^๒ไป
 ส^๒ว^๒ร^๒ค^๒ เ^๒ว^๒าย^๒อ^๒ก^๒คว^๒าม^๒ค^๒า^๒ม^๒จ^๒ริง^๒ท^๒ก^๒ล^๒ิง^๒อัน^๒ แม^๒น^๒นี้^๒อง
 ก^๒น^๒พ^๒ระ^๒ฤ^๒ษ^๒ี^๒จะ^๒มี^๒โ^๒ภ^๒ย

สารท้าววาหุโลม ถึงวาโหม

วาโหมอ่านสารศ^๒ว^๒ท^๒สะ^๒เ^๒ย ว่า^๒พ่อ^๒ไป^๒ร^๒บ^๒ร^๒บ^๒ย^๒ช^๒ี^๒ว^๒
 พ^๒ระ^๒ฤ^๒ษ^๒ี^๒มี^๒ไ^๒้^๒ทำ^๒ให้^๒จำ^๒ว^๒ย ส^๒ู่^๒ค^๒า^๒ย^๒ค^๒ั^๒ว^๒ย^๒ข^๒า^๒ย^๒ภ^๒ัก^๒ท^๒ร^๒น^๒ัน
 น^๒ัก^๒ท^๒น^๒า ห^๒วัง^๒จะ^๒ไ^๒คร^๒ไ^๒ว^๒ไ^๒้^๒ช^๒ื่อ^๒ให้^๒ฤ^๒ษ^๒า พ^๒ระ^๒ล^๒ก^๒ย^๒า^๒ง
 ส^๒ำ^๒ร^๒า^๒ญ^๒ผ^๒่า^๒น^๒บ^๒ร^๒ี ข^๒ย^๒ำ^๒ร^๒ม^๒พ^๒ุง^๒ม^๒ุง^๒ห^๒มา^๒ย^๒เม^๒อ^๒ภ^๒า^๒ย^๒ห^๒ล^๒ัง จ^๒
 เ^๒ช^๒อ^๒พ^๒ง^๒น^๒บ^๒ธ^๒พ^๒ระ^๒ฤ^๒ษ^๒ี อ^๒ุ^๒ป^๒ถ^๒ี^๒ม^๒ภ^๒ทำ^๒ญ^๒ก^๒ั^๒ม^๒ุ^๒น^๒ี เ^๒า^๒เ^๒น
 ท^๒พ^๒ง^๒พ^๒า^๒ข^๒ำ^๒ง^๒น^๒า^๒ไป

ใบบอกเมืองรัตน กิ่งพระอภัย

ใบขอดว่าข้าพเจ้าเหล่าอำมาตย์ บังคมบาท
 ขงกษยทศวิ ด้วยว่าองค์พระชนกชนนี จอมโมฬี
 โลกาสถาวร เมื่อเคื่อนแปดคว้นสายัณห์ที่ย่ำ ลีบเซ็จ
 คำพดวนขันนรวิรุร ถูกษอรุณทูลถระหม่อมจอมนิกร
 สองถรรพ์ท้าวสวรรค์ครวไล จึงจักแจงพระศัพควม
 เบียงอย่าง ไว้นปรางยปราสาททองอันผ่องใส ค้อง
 ขันข้อมลอันมวงระวังไทย จึงทราบดีข้าททยพระทรงยศ

สารนางละเวง ถึงมัจฉลา

พระอินคิคลังสารอ่านอักษร ว่าช่วยพรลภยา
 ให้ปราถกฏ ด้วยยิศรงค์ทรงธรรม์สวรรค์คต มีไอรส
 รักเหมือนใจไฉนนา อนึ่งหลานว่านเคระเชอกระษัตริย์
 เหมือนเกาะหัดตั้งอยู่กับกายทั้งซ้ายขวา แต่เจ้าไป
 ไกลสถานใจนรคา ให้คิขปรารมภ์ร้อนไม่หย่อนเย็น

ประการหนึ่งซึ่งสุธาสังทาไหว เป็นลางใหญ่ไพโร่มือง
 จะเคื่องเซ็ญ แต่กิดไปใจหายไม่วายเว้น ทั่วพ้อแปน
 บันจงทวขบพิ ทั้งโกโคไโฮสรูปพร้อมมุลหมต พระ
 เกยรคิยศเพื่องพงทงกรงศรี สวงนคักคิรรักษาแต่ชาน
 ออย่าคิคคยานเมืองจะเคื่องกัน ประเวททอชตมบรมจักร
 ขำรงรักษราไชยมไหสวรย์ เสวยศุขทกเวลาที่ววัน
 พระทรงธรรมทศมิตรพิศดาร ประการหนึ่งจงรักษา
 เมตดาตัง ให้ลัศว์ทั้งปวงแปนศุขทุกสถาน ใคร
 ยากแปนเซ็ญใจจงให้ทาน อภิบาลขำรงทงกรงไกร
 หนึ่งคักครองชองเขามเจ้าชอง ออย่าไคย้องแปนมิตร
 พิศมัย หนึ่งสมขัตพิศคชองผู้ไค ไม่อยากไค
 ออย่าให้เอาชองเขามา ประการหนึ่งซึ่งคำจะคาวรัส
 ทำรงลัศว์ชอชคไม่มสา หนึ่งผู้ ผิดมิตรญาคแล
 ชาติมา จงตฤกตราคิตสันความตามลัจจัง หนึ่งขท
 กฏหมายออย่ากลายเคลอน ออย่าลัคเลือนละความ
 แต่ปางหลัง หนึ่งใครนำคำเสนออย่าเพ้อฟัง เห็นจริง

บังควรครีตตามสัตย์ธรรม ^{สิ่ง}หนึ่ง ^{เช่น}เช่นคน ^{ที่}มี ^{ความ}ชอบ
 รางวัลตอบแทน ^{ให้}ใสร้อย ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง
 สวรรค์ ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง
 ล้ำ ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง
 หมาย ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง
 รัก ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง
 อุด ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง
 อด ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง
 มารกา

สารเจ้าเมืองการเวก ถึงเมืองผลึก

สั่ง ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง
 ไสร ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง
 สวรรค์ ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง
 ให้ ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง
 ไพร ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง ^{หนึ่ง}หนึ่ง ^{สิ่ง}สิ่ง

ลังกาวัลลพาราช มีหน่อনারดเนื้อไขเจ้าไขสวรรค์
 ให้นำคาวายพิมพิคกัน คุณกำปั่นใหญ่นี้ฮัยทกรฮัย
 ลำ ไปพารากลำหาญเข็คำนรวิ ค้วยใจนยถึว่าจะ
 อุดมภ์ ครั้นเข้าได้ ในขริจะค้ำทำ ทลายกำแพง
 เข้าเผาพารา ครั้นเพลิงไหม้ ไล่ฆ่าประชาราษฎร์
 คายวินาศนัยหม่นตลบมมา เข้าลธัมวังพิงทวารพาส
 พุคคา ว่าอิศาลักเพ็ชรแก้วเกิดไว ครั้นเผาชาวขริ
 คอยค้ำข้าง พวกฝรั่งรบค้ำนทานไม่ไหว ไปชุกเขา
 เขาเพ็ชรแก้วเกิดไป จับพวกไพร่หญิงชายไปหลายพัน
 ก็นยถึฮอยตรงเหมือนพงษ์เผ่า จึงได้เผาเมืองฆ่าคน
 อาสัตย์ ศกิริยาเวายพิมพิคกัน เหมือนผูกพัน
 พยายามทราฮอติกา จะซัดเคืองเรื่องไรก็ไม่รู้ ค้วยไป
 อย่งกับสมเด็จพระเชษฐา ครั้นกลับยังธานีไพร่มา
 ขกโทษฉิศริคายพापान ฝ่ายฝรั่งลังกาพาราผลึก
 ก็เส็รจกีสบวงษ์ค้ำรงสถาน แต่ข้าน้อยพลอยรับ
 ธิประมาณ ขอประทานทูลถามทวมสงกา แม้นแก้ว

เกิดเพชรเขาวงกตสิ่งพิศมัย เสาวคนธ์ลอมลิกฉินนักหนา
 พระทรายเหตุเกตุผลแต่ค้นมา ไปรถัญญาซี้แกลง
 ให้แจ้งใจ

สารนางสุวรรณมาลี ถึงเจ้าเมืองการเวก

ในสารองค์อรรควงศ์เกษมศรีตรีย์ เจริญสวัสดิ์
 ถึงพระน้องทั้งสองศรี ด้วยองค์พระชนกชนนี จอม
 อานันทนานิคาไลย พระเชษฐาพาพระวงศ์ไปปลงศพ
 ความบรรณผ่านพิภพสยไธมย บั่มแม่เคื่อนเจ็ดเสด็จ
 ไป ยังมีไต่กลั้มมาถึงธานี ซึ่งพระองค์ส่งสาร
 แจ้งถาวรศักดิ์ ผ่องซึกหักเข้าเผากรงศรี แล้วร้อง
 ร่ายหยาบช้าพาลพาทิ ว่ายตรีลิกเพชรแก้วเกิดมา
 มั่นโกหกยกโทษเพราะโกรธแต่ัน เหมือนตักแผ่นดิน
 ขาคนอกสาสนา ซึ่งแก้วเกิดเพชรนั้นนางวิมลพา
 ให้ธิดาก็ไต่ร้อยด้วยกัน พระวิบเคราะห์เพราะเรื่อง
 เมืองผลัด จึงเกิดศึกสาเหตุลงเขตรชนธิ ฝ่ายยุคา

ราชพัฒน์หัตถ์กัน ล้วนพงษ์พนธกัศาทะลาธรรม เป็น
 อุดระจะบารุงกรุงผลก จะปรวยคักเสียบให้เคียนที่เคียน
 หนาม ไม่ควรเคืองเมืองพระองค์ต้องสงคราม จึง
 ค้องตามยติธรรมพนธมิตร์ อันพระองค์ทรงเกษนรา
 ราช บ่อมเชอชาคมนนย์สรวิต ถึงลูกหลานว่าน
 เกรือกเชอชิต ใครทำผิดผู้้นคงบรวโดย ขอองค์
 พระอนชาอย่าปรวรก มิได้คัยคนคิดคักวิไสย จึง
 รอพอให้พระภูวไนย มาเมื่อไรไพรินสนชวัน อันเมือง
 ผลกกับพวกรากวเวก จะร่วมเสวกฉัตรไชยไอสวรรย
 วนสกลันคนพาทงสามัญ โดยทรงธรรม์ทศมิตร์
 สนิทใน ฯ